

Mieczysława Ćwiklińska w filmie "Przez łyż do szczęścia", źródło: Fototeka FN
<http://fototeka.fn.org.pl/>

„Mówi tym samym głosem, niskim, zuchwałym, kpiącym, tą samą nieskazitelną dykcją, której humor rzeźbi zdania, prześwietla słowa, na policzkach ma te same dołeczki! Jak nikt inny, jak żadna inna aktorka, ona, pani Miecia, Ćwikła, zawsze była uosobieniem Warszawy, warszawskiej Starówki. Widzę w niej jakiś głęboki symbol. Po wszystkich bombach i ogniach, burzach i zmorach, ona właśnie, żywa, tryumfująco młoda, rozżarzona uśmiechem, błyska do nas oczyma z londyńskiej sceny, sam już nie wiem – Ćwiklińska czy nasza, prawdziwa, Warszawa?” – napisał w 1957 roku Marian Hemar na łamach „Dziennika Polskiego”.

Właściwie Mieczysława Trapszo. Urodziła się 1 stycznia 1879 roku w Lublinie – zmarła 28 lipca 1972 roku w Warszawie. Pochodziła z rodziny aktorskiej, jej rodzice oraz dziadkowie uprawiali ten zawód. Aktorstwa nie uczyła się, pobierała natomiast w Paryżu lekcje śpiewu. Zadebiutowała w 1900 roku w *Grubych rybach* Michała Bałuckiego na scenie stołecznego Teatru Ludowego. Przed wojną występowała w teatrach Warszawy, Drezna i Berlina, także w spektaklach operetkowych. Podczas II wojny światowej porzuciła zawód aktorski, współpracując kawiarnię U Aktorek. Po zakończeniu wojny grała w teatrach krakowskich (1945-1949) oraz warszawskich (1950-1971). W swą ostatnią teatralną rolę w sztuce Alejandra Casony *Drzewa umierają, stojąc* wcieliła się ponad 1500 razy.

W filmie zadebiutowała w wieku... 54 lat. Już pierwsza rola w komedii Michała Waszyńskiego *Jego ekscelencja subiekt* (1933) przyniosła jej uznanie i popularność. Domeną Ćwiklińskiej były komedie, czego dowodem świetne kreacje w filmach Juliusza Gardana – *Czy Lucyna to dziewczyna?* (1934) i *Pani minister tańczy* (1937), Michała Waszyńskiego – *Wacusz* (1935) i *Antek policmajster* (1935) oraz Mieczysława Krawicza – *Jadzia* (1936). Występowała także w szlagierowych melodramatach, m.in. w *Trędowatej* (1936) Juliusza Gardana i *Ordynacie Michorowskim* (1937) Henryka Szaro. W *Strasznym dworze* (1936) Leonarda Buczkowskiego, opartym na słynnej operze Stanisława Moniuszki, wcieliła się w cześnikową. Na uwagę zasługują jej role w ekranizacjach popularnych powieści: *Dziewczętach z Nowolipiek* (1937) Józefa Lejtesa według Poli Gojawiczyńskiej, *Znachorze* (1937) Michała Waszyńskiego według Tadeusza Dołęgi-Mostowicza, *Wrzosie* (1938) Juliusza Gardana według Marii Rodziewiczówny, *Strachach* (1938) Eugeniusza Cękalskiego i Karola Szołowskiego według Marii Ukniewskiej. W latach 1933-39 zagrała w 36 filmach, najczęściej wcielając się w role hrabin, baronowych, gubernatorowych, pułkownikowych, prezesowych. Typowa aktorka charakterystyczna. Po wojnie pojawiła się na ekranie tylko raz – w *Ulicy Granicznej* (1948) Aleksandra Forda.

W 1969 roku Daniel Bargełowski uczynił ją główną bohaterką dokumentu *Pani Miecia*, a w 1993 roku Tadeusz Pawłowicz i Zbigniew Wawer poświęcili jej film *Zdjąć kapelusz, Ćwikła idzie...* W 1988 roku ukazała się biografia aktorki – *Mieczysława Ćwiklińska* – pióra Marii Bojarskiej.

Jerzy Armata

Zwiń

1933 Jego ekscelencja subiekt

reż. Michał Waszyński

1934 Czy Lucyna to dziewczyna?

reż. Juliusz Gardan

1935 Antek policmajster

reż. Michał Waszyński

1935 Wacuś

reż. Michał Waszyński

1936 Jadzia

reż. Mieczysław Krawicz

1936 Straszny dwór

**Mieczysława Ćwiklińska - uśmiech,
który pozostał z nami**

Leszek Armatys

„Kino” 1972, nr 10

„Strachy” rewiiowe

Tadeusz Drewnowski

„Kino” 1980, nr 4

rozwiń

Galeria

